

Dannebrog, flagning og fremmede flag

Det er strafbart at flage med fremmede nationers flag. Men hvordan kan det gå til, når vi ikke har nogen lov om flagning?

JENS PETER CHRISTENSEN

Har været højesteretsdommer siden 2006. Forinden professor i stats- og forvaltningsret ved Aarhus Universitet. Har været formand for en lang række lovforberedende udvalg.

De andre medlemmer af Søndagspanelet:

BERTHA HAARDER

EMILIA VAN HAUEM

CLAUS BRYLD

ELISABETH DONS CHRISTENSEN

CATHRINE ERTMANN

BENTE TROENSE

Søndagspanelet

For nylig kunne man her i avisen læse om en familie i Kolding, der fra flagstangen i haven havde flaget med det amerikanske flag. Det skulle man ikke have gjort. Politiet mødte op og forlangte flaget halet ned. Alternativet ville være en bøde på 2.500 kr. For efterhånden nogle år siden flagede en mand, der måske var af en noget anden politisk observans, med det østtyske flag, det gamle røde, sorte og gyldent gule med hammer, passer og kornaks. Det var på Bornholm, og det kostede ham en bøde.

Heldigvis kan man jo trøste sig med, at man helt ustraffet kan flage med Dannebrog. I hvert fald hvis man ikke flager med splitflag, men holder sig til det almindelige firkantede, det såkaldte stutflag. Men man kan jo spørge sig selv, hvorfor det egentlig er så slemt at flage med andre landes flag? Og hvis man er jurist kan man tillige spørge, hvordan det egentlig kan gå til, at man kan straffes for den slags? For nogen lov om flagning har vi ikke, og normalt kan man jo dog kun blive straffet, hvis der er klar lovhjemmel for det. »Uden lov, ingen straf,« siger et gammelt ord. Ordene udtrykker et princip, der almindeligvis anses for at være en af grundpillerne i vores demokrati og retsstat. Det findes derfor ovenikøbet på latin: *nulla poena sine lege*. Men princippet gælder måske ikke for flagning?

På en sommersøndag som i dag, hvor man kan have god anledning til at flage, hvis man da ellers har en flagstang, kan man vel passende vælge at fundere lidt over det spørgsmål. For de mange jurastuderende, der snart begynder på studierne, kan der endda være særlig grund dertil, for de risikerer allerede til januar at blive stillet spørgsmålet ved mundtlig eksamen i statsret. I hvert fald hvis de studerer ved Aarhus Universitet.

Forbuddet mod at flage med fremmede nationers flag fremgår af en nu mere end 100 år gammel bekendtgørelse. Bekendtgørelsen er udstedt den 10. april 1915 af den daværende radikale justitsminister C.Th. Zahle. I flagbekendtgørelsen hedder det, at det forbydes »her i Landet at hejse andet Flag end Dannebrog,« og at over-

trædelse af bestemmelsen er strafbar. Så langt så godt. Eller skidt. For problemet er, at en minister normalt kun kan udstede bekendtgørelser, hvis ministeren i en lov er blevet bemyndiget dertil. Men en sådan lov har vi altså ikke for flagning.

Hvordan kan det nu gå til? Et muligt svar er selvfølgelig, at det kan det heller ikke. At flagbekendtgørelsen fra 1915 simpelthen er uhjemlet og dermed ulovlig. At den altså overhovedet ikke kan håndhæves over for borgerne, og at en dommer derfor, hvis der rejses en strafesag, skal frifinde den borger, der har hejst det fremmede flag i sin flagstang.

Men det er nok ikke det bedste svar at give. I hvert fald ikke for den student, der måske bliver spurgt til eksamen til januar ved Aarhus Universitet. For i den lærebog i statsret, der læses efter, hedder det nemlig side 189, at flagbekendtgørelsen er lovlig, fordi den må anses for at have hjemmel i en sædvane.

En sædvane er en praksis, der er fulgt almindeligt, stadigt og længe. Og hvad angår flaget, er der da også tale om en endog meget gammel praksis. Det hænger sammen med, at flaget gennem århundreder er blevet betragtet som sta-

tens og kongens flag. Kongen kunne derfor udstede regler om, hvorledes der måtte eller ikke måtte flages. At flaget var statens og kongens flag, kan man da også se understreget ved, at der oprindeligt var et helt generelt forbud mod, at borgerne flagede med Dannebrog. Et sådant forbud finder man i et cirkulære af 7. januar 1834 udstedt ved kongelig resolution. Det var i en tid længe før, at Dannebrog blev til et fødselsdagsflag for ethvert supermarked. Tyve år senere, den 2. august 1854, blev 1834-cirkulæret forbud mod flagning imidlertid ophævet ved et nyt cirkulære. I cirkulæret fra 1854, der gælder den dag i dag, hedder det, at »Kongen paa Justitsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling« har bestemt, at det »for Fremtiden tillades Alle og Enhver i Kongeriget at hejse Dannebrogflaget uden Split fra deres Eiendomme eller Boliger«. Forbuddet mod at benytte fremmede nationers flag kom så som nævnt med justitsminister Zahles flagbekendtgørelse i 1915.

Det er siden bekendtgørelsen fra 1915 blevet tilladt ved andre bekendtgørelser at flage med de øvrige nordiske landes flag og med det såkaldt europæiske flag, dvs. EU-flaget. Som privat borger må man også flage med FN-flaget, det grøn-

landske flag og det færøske flag. Men at flage med andre nationers flag, f.eks. det amerikanske flag, er fortsat både forbudt og strafbart.

Kommet så langt kunne den grundige eksaminator måske finde på at stille yderligere et par spørgsmål, hvor svaret ikke kan læses i lærebogen. Det samme kunne en søndagskronikskribent måske finde på over for de læsere, der måtte være nået så langt. Hvad med f.eks. følgende spørgsmål: Omfatter forbuddet mod at flage med fremmede nationers flag mon også den situation, hvor man hejser en vimpel i sin flagstang? F.eks. en vimpel med det amerikanske flag? En vimpel er jo trods alt ikke det samme som et flag. Og hvad med den såkaldte stander, som er en mellemting mellem et flag og en vimpel? Selv har jeg i øvrigt et gammelt østtysk flag liggende, som jeg for mere end 40 år siden fik i forbindelse med VM i roning. For år tilbage kunne man som nævnt blive straffet for at hejse det flag i flagstangen. Men kan man også det i dag? Der eksisterer jo ikke længere nogen nation, der hedder DDR. Er flaget så overhovedet et nationalflag i flagbekendtgørelsens forstand? Jo, der er såmænd nok at tænke over sådan en søndag.

Overflødig bureaukrati skal veksles til "varme hænder"

Johnas Knudsen
byråds kandidat for
Liberal Alliance i Aalborg

Danmark står ved en skillevej. Til venstre kan vi vælge den motorvej, vi har fulgt i over 50 år – den nemme vej, men selv om den er nem at fortsætte ud af, er det måske den forkerte vej at følge. Til højre kan vi vælge at tage en vej, som måske vil være hårdere at følge. Det er en trappe. Den er høj og stejl, men selv om den vil være

hårdt at bestige, venter der et bedre samfund på toppen.

Vi har i Danmark i et halvt århundrede nu fulgt den samme vej. Vi har kun troet, at velfærd fra den offentlige sektor kunne blive bedre ved at tilføre flere penge. I lang tid var dette måske tilfældet, men det er nu ved at være lang tid siden. Vi lever nu i en tid, hvor bureaukratiet har overtaget en så stor del af den offentlige sektor, at denne løsning ikke længere er valid. Det er på tide, at vi giver hele den

offentlige sektor et ordentligt genomsyn – på både kommunalt, regionalt og statsligt niveau.

Der må simpelthen være en mere effektiv måde, hvorpå vi kan løse de offentlige opgaver. Der er brug for, at vi ændrer måden, hvorpå vi ser forbruget i den offentlige sektor. Vi behøver ikke at tilføre flere penge for at forbedre den kvalitet, vi får ud af den offentlige sektor.

Udlificeringen af ældreplejen er et fantastisk eksempel på dette –

gennem udlificering har det været muligt at spare penge på det kommunale plan, samtidig med at de ældre har fået muligheden for selv at vælge. Af de ældre mener, at det er vigtigt, at de har mulighed for selv at vælge og hele 86 pct. af dem, der har valgt at få leveret fra en privat plejevirkssomhed, er tilfredse med den service, de får.

Der er et stort potentiale i at udlificere i den offentlige sektor, men Vi

bør også i højere grad se på det massive bureaukrati, der er i den offentlige sektor. Bureaukratiet er i mange tilfælde overflødig og tager kun tid væk fra den vigtigste opgave, borgernes pleje, da det i høj grad er dem, der bør være "varme hænder", der udfører bureaukratiet.

Det er på tide, at vi går en ny vej i Danmark, en vej, som vil forbedre danskernes velfærd og spare os alle sammen for milliarder af kroner om året.